

Ҳамкасблар билан яхши алоқада бўлиш



11:17 / 06.10.2019 3255

Мусулмон савдогар ўзининг ҳамкасблари билан яхши алоқада бўлади.

Бу ҳам тижорат одобларининг энг муҳимларидан биридир. Мусулмон савдогар бошқа савдогарлар билан доимо яхши алоқада бўлади. Бир савдо моли ўзида йўқ бўлса, харидорларни шундай моли бор савдогарларга йўллаб қўяди. Асл савдогар ҳамкасбларининг муваффақиятидан хурсанд, уларнинг ташвишига эса шерик бўлади. Бошқа савдогарларга келган фойдадан ўзига фойда келгандек мамнун бўлади.

Савдогарларнинг муҳим одобларидан бири золим харидорга ёрдам бермасликдир.

«Золим харидор» сотиб олган нарсасини ҳаром ва гуноҳга ишлатадиган харидордир. Харидорнинг ҳаром ва гуноҳ ишлар учун нарса сотиб олиши маълум бўлса, билатуриб унга мол сотган савдогар гуноҳкор бўлади. Мусулмон савдогар халққа, элга, ватанга зарар келтирадиган нарсаларини ўзи ҳам қилмаслиги ва ўзганинг қилишига ёрдамчи ҳам бўлмаслиги керак.

Савдогарларнинг муҳим одобларидан бири харидор билан гўзал муомалада бўлишдир.

Бунга харидорни яхши сўз ва муомала билан кутиб олиш, уларга ширинсухан бўлиш, нархини келишишда бағрикенг, ҳимматли бўлиш, баҳони талаб қилишда ҳам одобли бўлиш кабилар киради. Мусулмон одам доимо карамли, саховатли бўлиши керак. Айниқса, олди-сотди ва ҳақни талаб қилиш пайтида. Бундай пайтда мумсиклик қилиб, тийиннинг устида етти думалаб туриб олиш барака келтирмайди. Балки сахийлик, очиқлик, баҳосидан бир оз ўтиб бериш Аллоҳнинг раҳматига, хайру баракага сабаб бўлади.

Аллоҳ таоло Бақара сурасида марҳамат қилади:

﴿تَعْلَمُونَ كُنْتُمْ إِن لَّكُمْ خَيْرٌ نَّصَدَقُوا وَأَنْ مَيَّسَّرَ الْإِلَىٰ فَنَظَرُهُ عُسْرَةٌ ذُو كَاتٍ وَإِنْ

«Агар ночор бўлса, бойигунича кутишдир. Садақа қилмоғингиз, агар билсангиз, ўзингиз учун яхшидир» (280-оят).

يَرْتَشَا إِذْ يُؤْتَىٰ عَابِ إِذَا، أَحْمَسَ الْجُرْهُ لَلْمَحَرِّ» : لَأَقِيَّ بِنَجْعُهُ، نَعُهُ لَلْمَحَرِّ، يَضْرِبُ رِبَاجٍ نَعٍ، يَذْمُرُ لَأَوْي رَأْحُ بَلْ هَاوَر. «يَضَتْ قَا إِذْ يُؤ

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Сотганда, сотиб олганда ва ҳаққини талаб қилганда карамли бўлган одамни Аллоҳ раҳм қилсин», дедилар».

Бухорий ва Термизий ривоят қилишган.

«Бозор ва унга боғлиқ масалалар» китобидан